

LIFE02 ENV/RO/000462

Comisia Europeana

Municipalitatea Bucuresti

Metodologia si ghidul de utilizare ale FMEM

METODOLOGIA SI GHIDUL DE UTILIZARE ALE MODELULUI ECOLOGIC DE PIATA ALIMENTARA

Scopul acestui ghid este de a furniza cititorului o descriere completa a modului in care o piata alimentara poate fi calificata printr-un Certificat de Piata Ecologica. MEPA se adreseaza Pietelor Alimentare din Bucuresti. Modelul a fost dezvoltat in cadrul proiectului ECOMARKET – un proiect pilot novator si demonstrativ, implementat in cadrul Instrumentului Financiar pentru Mediu al Uniunii Europene – LIFE. Metodologia este descrisa din faza incipienta a proiectului pana la evaluarea nivelului de impact asupra mediului Pietelor Alimentare si a modalitatilor potentiale de a diminua acest impact prin implementarea MEPA. Sunt descrise Criteriile Pietei Ecologice, evaluarea si verificarea cerintelor, modul in care pot fi identificate posibilele initiative de a diminua in continuare impactul de mediu al Pietei Alimentare in discutie.

1. METODOLOGIA SI CADRUL INFORMATIONAL

Primaria Municipiului Bucuresti a implementat in perioada 2003-2005 proiectul ECOMARKET. Obiectivul proiectului a fost de a minimiza impactul de mediu al pietelor alimentare(PA) ce opereaza permanent in spatii deschise sau partial deschise, si de a demonstra cum eco-marcile pot fi un instrument eficient al dezvoltarii durabile. Referitor la pietele alimentare, proiectul ECOMARKET are urmatoarele obiective specifice:

1. De a proiecta, testa si evalua o metoda de evaluare de mediu (MEM pentru Pietele Alimentare si magazinele de vanzare cu amanuntul situate in cadrul pietelor alimentare, utilizand parametrii si indicatorii de durabilitate.
2. Pe baza MEM, sunt dezvoltate si implementate un model ecologic de piata alimentara(MEPA) pentru pietele alimentare si o schema de eco-etichetare voluntara (SEV) pentru magazinele de vanzare cu amanuntul din cadrul pietelor alimentare, descriind reguli si criterii pentru a deveni o Piata Alimentara Ecologica certificata sau un Magazin Eco-Etichetat.

3. Primaria Municipiului Bucuresti, care urmeaza sa administreze aceste criterii pentru MEPA si SEV, a implementat si certificat un sistem de management de mediu(SMM) in conformitate cu ISO 14001 cu scopul de a minimiza impactul de mediu din cadrul celei mai mari administratii publice locale din Romania.

2. INTRODUCERE SI DESCRIEREA GENERALA A METODEI DE EVALUARE

Acest raport descrie dezvoltarea Modelului Ecologic de Piata Alimentara (MEPA). Pentru o descriere completa a EIM (Evaluarea Impactului de Mediu), pe care se bazeaza MEPA, va rugam sa consultati documentul “Ghidul Tehnic asupra MEM”, totusi, o prezentare succinta a EIM are loc in cele ce urmeaza.

Obiectivul metodei evaluarii de mediu elaborata (EIM) a fost acela de a putea estima nivelul impactului de mediu de pe orice Piata Alimentara (PA) sau din orice magazin de vanzare cu amanuntul (MVA) din cadrul unei PA prin completarea si inregistrarea tuturor datelor relevante si a estimarii ulterioare a impactului de mediu actual si comparativ a unui magazine si/sau a unei PA.

Inregistrarea evaluarii datelor este realizata prin completarea unor chestionare standardizate de catre managerii si /sau administratorii pietelor alimentare si magazinelor de vanzare cu amanuntul si de catre experti din Primaria Municipiului Bucuresti.

Pentru a evalua datele referitoare la PA sau MVA a fost dezvoltat un instrument software EIM. Ulterior transferarii tuturor datelor inregistrate de pe o PA sau dintr-un MVA catre Instrumentul Soft, calcularea nivelului impactului de mediu este automat facuta. In timpul calcularii, magazinului sau PA i se atribuie un scor de la A la M pentru fiecare dintre diferitii parametrii de mediu. “A” inseamna cel mai bun scor posibil sau un impact de mediu relativ scazut in timp ce “M” inseamana cel mai mic scor sau un impact de mediu ridicat comparativ cu alte magazine sau PA. In fiecare parametru, marja de punctaj(A-M) este acordata pe baza unui sistem baza de puncte

in care acestea sunt acordate pentru un indicator ce reprezinta date calitative cum ar fi implementarea sistemului de monitorizare si nivelul de constientizare a problemelor de mediu ce se exprima prin prezenta uzinelor de tratare corespunzatoare a deseurilor . Mai mult, criteriile de punctaj a consumului anual sunt stabilite pentru energie si apa.

Alt obiectiv al EIM a fost ca el sa conduca in mod direct la dezvoltarea atat a Modelului Ecologic de Piata Alimentara (MEPA) pentru Pietele Alimentare si a Schemei de Eco-Etichetare Voluntara (SEV) pentru magazinele de vanzare cu amanuntul din cadrul Pietelor Alimentare prin identificarea parametrilor de mediu relevanti si indicatorilor durabili, cat si a unui sistem de punctaj ce poate fi folosit ca reper in trasarea criteriilor pentru a fi o PA Ecologica sau un magazin eco-etichetat. In cele ce urmeaza vor fi descrise scopul MEPA, utilizarea criteriilor MEPA si utilizarea soft-ului EIM pentru a testa capacitatea PA de a se conforma acestor criterii.

3. MEPA – DESCRIEREA ESENTIALA SI SCOPUL

Modelul Ecologic de Piata Alimentara este in mod fundamental o schema de Eco-Etichetare pentru Piata Alimentara incluzand toate domeniile de afaceri, domenii aferente afaceriilor si instalatii tehnice (cum ar fi uzinele de tratare a deseurilor, reseaua de furnizare a apei si altele) si domeniile administrative controlate direct prin intermediul managementului Pietei Alimentare – ceea ce inseamna intreaga Piata Alimentara, cu exceptia ariilor de afaceri inchiriate(magazine) ce nu sunt controlate prin managementul Pietei Alimentare.

SCOPUL MEPA.

Modelul ecologic al pietelor alimentare (MEPA) are ca tinta limitarea principalelor impacturi asupra mediului din cele trei faze ale ciclului de viata al comertului pietei alimentare (achizitionarea, aprovizionarea serviciului prin functionarea zilnica a pietei alimentare si a depozitarii deseurilor). In particular, el are ca scop:

- limitarea consumului de energie,
- limitarea consumului de apa,
- limitarea producerii deseurilor si imbunatatirea procesului de reciclare,
- favorizarea utilizarii resurselor regenerabile si a substantelor ce sunt mai putin nocive pentru mediu,
- promovarea unei comunicari si educatii in probleme de mediu.

4. CRITERII SI CERINTE DE EVALUARE SI VERIFICARE ALE MEPA

Prin transferarea tuturor datelor adunate ulterior utilizarii chestionarelor MEM catre instrumentul soft EIM, se acorda o marca de punctaj de la A la M asupra urmatorilor parametrii:

- Consumul de energie
- Consumul de apa
- Indicatori de apa
- Indicatori de deseuri
- Indicatori de clasare
- Indicatori de consum intern
- Indicatori OHS
- Indicatori SMM

Parametrul Zgomot/Miros ce este parte a chestionarelor EIM nu este inclus in evaluarea automata, deoarece indicatorii EIM pentru acest parametru nu sunt usor de cuantificat. Insa, parametrul Zgomot/Miros constituie, intr-adevar, parte a criteriilor MEPA, asa cum poate fi regasit in descrierea completa a acestor criterii in cele ce urmeaza:

CERINTELE DE EVALUARE SI VERIFICARE.

Criteriile sunt bazate pe Metoda de Evaluare de Mediu (EIM) si pe datele colectate de la Pietele Alimentare de-a lungul perioadei derularii proiectului ECOMARKET.

Astfel, criteriile se refera la sistemul de punctaj in cadrul instrumentului EA cu intervale de punctaj de la A-M , in care “A” este cel mai bun scor, echivalent cu nivel scazut al impactului de mediu comparat cu cel al altor Piete Alimentare.

Cerintele de evaluare specifica si de verificare sunt indicate in cadrul fiecarui criteriu.

Toate declaratiile trebuie sa fie semnate de Managerul Pietei Alimentare.

Acolo unde este cazul, aceste metode si standarde, altele decat cele indicate pentru fiecare criteriu, pot fi utilizate, daca acest lucru e acceptat de Organul Competent de evaluare(= Primaria Municipiului Bucuresti).

Orice documentatie ce trebuie furnizata de aplicant(PA) poate proveni din alte surse decat de la aplicant, de exemplu, de la furnizori, cand e nevoie. Reprezentantii Primariei Municipiului Bucuresti(PMB) pot solicita documentatie suplimentara dincolo de cerintele formulate in acest document.

A. CRITERII OBLIGATORII.

Toate criteriile din aceasta sectiune trebuie indeplinite.

ENERGIA

CONSUMUL TOTAL DE ENERGIE

Scorul pentru consumul anual total de energie(suma consumului de energie electrica si termica) din magazin trebuie sa fie echivalent cu calificativul “F” sau, si mai bine, in cadrul instrumentului ECOMARKET EIM (Comentariu: Acest lucru corespunde unui nivel maxim de 24,8 kWh/m² - incluzand o reducere a consumului referitor la deducerea unui bonus din procentul surselor de energie de iluminat economisite. 50% din cele 20 de PA testate au un consum anual total de energie la nivelul maxim selectat sau la unul mai mic).

Evaluare si verificare: Aplicantul va furniza informatii vizand natura si cantitatile surselor d energie utilizate, si aria de magazin inclusa.

APA

CONSUMUL DE APA

Calificativul pentru consumul anual total de apa din piata (magazin) va fi echivalent cu nota "E" sau, si mai bine, va corespunde unui consum maxim de 3,06m³/m²(Comentariu: 50% din magazinele cu amanuntul se vor conforma pe baza datelor provenite din cele 20 de PA).

Evaluare si verificare: Aplicantul va furniza informatii legate de consumul de apa.

INDICATORI DE APA

Calificativele inregistrate pentru "Indicatorii de apa" EIM ECOMARKET vor fi echivalente cu nota "D" sau chiar cu mai bune.

Evaluare si verificare:

- A.** La cererea PMB, aplicantul va furniza documentatie, numai daca impactul de mediu generat de sursa de apa curenta este neglijabil. O lista a parametrilor de calitate a apei monitorizati si autorizatiile necesare vor fi, de asemenea, transmise.
- B.** Aplicantul va pune la dispozitie un raport tehnic intocmit de tehnicienii responsabili cu instalarea si/sau mentinerea sistemului, precizand consumul anual de apa din reseaua de furnizare a apei la care e racordat magazinul.
- C.** La cererea PMB, aplicantul va pune la dispozitie documentatia de la autoritatea locala sau nationala in care sa se specifice ca apele reziduale sunt tratate corect, si va furniza documentatia referitoare la monitorizarea calitatii apei reziduale si la mentinerea canalului colector.

DESEURI

TIPURI DE DESEURI

Calificativele acordate pentru "Indicatorii de deseuri" din cadrul EIM ECOMARKET trebuie sa fie echivalente cu nota "E" sau chiar cu mai bune.

Evaluare si verificare: Aplicantul va da o declaratie de respectare a acestor criterii, incluzand:

- O lista a categoriilor in care sunt separate deseurile si a procedurilor de colectare, separare, tratare si depozitare a lor.
- Numele companiei(companiilor) de transport a deseurilor nereciclabile si reciclabile si o descriere a amplasamentului ales pentru tratarea deseurilor, altele decat deseurile periculoase.

SORTIMENTE

CRITERII PRIVIND SORTIMENTELE DE PRODUSE

Calificativele inregistrate pentru “Indicatorii sortimentali” din EIM ECOMARKET vor fi echivalente cu nota “G” sau chiar cu mai bune. Acest fapt inseamna ca PA trebuie sa se conformeze indicatorilor suplimentari 4 si 5 si sa aiba cel putin un produs ecologic in sortimentul de produse.

Comentariu: Produsele ecologice sunt:

- Produse marcate ecologic
- Produse care au marcata valoarea energetica sau produse ce au o documentatie sumara a consumului de energie.
- Hrana organica certificata sau produse alimentare ce sunt create in conditii similare cu conditiile cerute in sistemul de control al UE “Cultivare organica”.

Evaluare si verificare: Aplicantul va da o declaratie de respectare a acestor criterii, incluzand:

- O lista a grupelor de produse pe sortimente, in care magazinul nu ofera produse ecologice insotite de explicatia de ce produsele ecologice nu se regasesc in fiecare din aceste sortimente. Aceasta lista va fi actualizata si trimisa anual organului competent de evaluare.
- O lista a produselor ecologice/obiectelor din cadrul clasificarii.

CONSUMUL INTERN

CRITERIILE DE CONSUM

Calificativul înregistrat pentru “Indicatorii de consum” din EIM ECOMARKET va fi echivalent cu calificativul “G” sau chiar cu mai bun.

Evaluare și verificare: Aplicantul va da o declarație de respectare a acestor criterii, incluzând:

- O listă a produselor utilizate intern, ce sunt fie marcate ecologic, fie energetic
- O listă a tuturor produselor de curățire, incluzând numele producătorului.

SANATATEA SI PROTECTIA MUNCII(SPM)

MANAGEMENTUL SPM

Punctele înregistrate pentru “indicatorii SPM” în cadrul EIM ECOMARKET vor fi echivalente cu nota “B” sau chiar cu mai bine..

Evaluare și verificare: Aplicantul va da o declarație de respectare a acestor criterii, incluzând:

- Numele reprezentanților SPM, Duplicate ale politicii și programului de acțiune SPM.

MANAGEMENTUL DE MEDIU

Aplicanții unui sistem de Management de Mediu certificat EMAS sau certificat în acord cu ISO 14001 îndeplinesc automat criteriile obligatorii enumerate(16-18). Verificarea conformării cu aceste criterii este certificarea EMAS sau certificarea ISO 14001. În asemenea caz, aplicantul este obligat să transmită Organului Competent de evaluare un duplicat al înregistrării oficiale sau al certificatului.

CRITERIILE SMM

Calificativele înregistrate pentru “indicatorii SMM” din cadrul EIM ECOMARKET vor fi echivalente cu nota “E” sau chiar cu mai bune.

Evaluare si verificare: Aplicantul va da o declaratie de respectare a acestor criterii, incluzand:

- Duplicat ale politicii si programului de actiune si numele managerului de mediu;
- Un raport tehnic intocmit de un tehnician profesionist in urma inspectarii consumului de energie sau a echipamentului de productie a acesteia;
- Duplicat al oricarui ghid informational scris;
- In cererea formulata, aplicantul va preciza datele pentru consumul de electricitate, energie termica, apa, si produse chimice pentru cel putin ultimele 3 luni, si este, astfel, obligat sa furnizeze aceste date anual in luna ianuarie(pentru anul anterior).

CRITERII OPTIONALE.

CERINTE DE PUNCTARE.

Asa cum indica titlul fiecarui criteriu din aceasta sectiune, toate criteriile optionale sunt recompensate cu puncte de notare, dandu-se un suma maxima totala posibila de 144 de puncte. Numarul criteriilor de respectat trebuie sa corespunda unui total de minim 65 de puncte.

EVALUARE SI VERIFICARE

- Aplicantul va da o declaratie de respectare a fiecarui criteriului pe care magazinul doreste sa-l insereze in evaluare, inclusiv rapoarte tehnice intocmite de tehnicieni profesioniști, descriind instalatiile, daca este relevant, si/sau alta documentatie provenind de la terti daca e posibil.
- In cazul conformarii prin intermediul certificatelor si/sau inregistrarilor oficiale (criteriile 13 si 14), aplicantul va transmite copii ale actelor relevante.

ENERGIE

1. CONSUMUL TOTAL DE ENERGIE(10 PUNCTE)

Consumul anual total de energie(suma consumului de energie electrica si termica) pentru PA nu va depasi 290 de kWh(Comentariu: Aceasta corespunde notelor A sau B).

APA

2. CONSUM DE APA(10 PUNCTE)

Consumul anual total de apa pentru PA nu va depasi 2,05 m³/m² (nota A sau B)

DESEURI

3. COLECTAREA SELECTIVA A DESEURILOR(MAX. 12 PUNCTE)

Pentru fiecare din urmatoarele extra categorii ce este sortata si trimisa spre reciclare sau spre alta tratare ecologica: 2 puncte pentru fiecare categorie

- Plastic
- Metale
- Sticla
- Deseuri organice(de exemplu: paine, fructe/leguminoase etc. NU produse din carne sau alte produse de provenienta animala) pentru ingrasaminte animale sau pentru alt tip de tratare sau reutilizate ca hrana animala.
- Substante periculoase
- Altele

ZGOMOT-MIROS

4.PLANGERI/ MASURI DE IMBUNATATIRE(30 PUNCTE)

Magazinul (Piata) nu a primit nici o plangere referitoare la ZGOMOT(15 puncte) sau MIROS(15 puncte) din partea clientilor sau a Managementului Pietei Alimentare sau ordine de imbunatatire din partea autoritatilor locale in timpul celor 12 luni anterioare.

SORTIMENT SI CONSUM INTERN

5.PRODUSE ECOLOGICE DIN CADRUL SORTIMENTULUI(MAX. 15 PUNCTE)

- A. PA nu vinde pesticide(5 puncte)
- B. PA are 2 sau mai multe produse alimentare ecologice din cadrul sortimentului (15 puncte)
- C. Magazinul are 2 sau mai multe produse ecologice din alt grup de produse din cadrul sortimentului(5 puncte)

6.PRODUSE ECOLOGICE DIN CONSUMUL INTERN(MAX. 10 PUNCTE)

- A. PA nu foloseste produse ce contin clor activ(5 puncte)
- B. Magazinul utilizeaza doar agenti ecologici de curatire a incintelor magazinului(5 puncte).

SANATATEA SI PROTECTIA MUNCII

7.CERTIFICARE SPM(10 PUNCTE)

Magazinul va trebui sa detina un certificat SPM, emis fie pe baza unei inspectii realizate de autoritatea nationala de SPM sau pe baza unui certificat de sistem de management SPM acordat de un organ de evaluare acreditat(compania emitatoare a certificatului).

MANAGEMENTUL DE MEDIU

8.CERTIFICARE EMAS SAU ISO 14001 (10 PUNCTE)

Magazinul sa detina un certificat de implementare a unui sistem de management de mediu conform EMAS sau ISO 14001 emis de un organ de evaluare acreditat.

5.SISTEME DE PUNCTARE

Pentru fiecare parametru, PA primește o nota de la A-M. Fiecare nota e asociată unui sistem de punctare în care un interval de puncte corespunde unei note. MEPA utilizează sistemul de punctare din cadrul soft-ului EIM. În cele ce urmează, pot fi văzute punctele acordate pentru fiecare indicator al fiecărui parametru din EIM și sistemele de punctare pentru consumul de energie și apă. Pentru fiecare sistem de punctare, nota cerută și punctele corespunzătoare pentru respectarea Modelului de Piață Ecologică sunt marcate cu bold și text roșu.

Toate sistemele de punctare pot fi, de asemenea, văzute în soft-ul EIM, iar punctele înregistrate sunt arătate sub formă de chestionare și completate.

Chestionarul EIM folosit pentru colectarea de date de pe PA cu toți indicatorii pentru fiecare parametru poate fi văzut în anexa 1.

ENERGIE:

Soft-ul EIM calculează calificativul (nota) consumului total de energie pe baza sistemului de punctare de mai jos, dezvoltat prin analizarea datelor din cadrul a 20 de Piete Alimentare. Consumul total de energie este calculat prin însumarea energiei electrice și termice (toate datele de măsurare pentru energia termică sunt recalculat în kWh).

Nu există puncte înregistrate pentru indicatorii de energie. Singurul indicator din acest parametru este procentul surselor de iluminat din clasa energetică A sau B(conform standardelor UE). PA acordă un bonus pentru acest procent. Bonusul este dedus automat din consumul anual total de energie înainte ca nota să fie acordată.

0-10 : Un bonus de 1 % din consumul total anual de energie

0-20 : Un bonus de 2 % din consumul total anual de energie

20-40 : Un bonus de 4 % din consumul total anual de energie

40-60 : Un bonus de 6 % din consumul total anual de energie

60-80 : Un bonus de 8 % din consumul total anual de energie

80-100 : Un bonus de 10 % din consumul total anual de energie

Sistem de punctare pentru Consumul Total de energie			
Nota	Date de consum. x= Consumul de energie.		
A	0	$\leq X <$	4.7
B	4.7	$\leq X <$	8.9
C	8.9	$\leq X <$	13.1
D	13.1	$\leq X <$	17.3
E	17.3	$\leq X <$	21.5
F	21.5	$\leq X <$	25.7
G	25.7	$\leq X <$	29.9
H	29.9	$\leq X <$	34.1
I	34.1	$\leq X <$	38.3
J	38.3	$\leq X <$	42.5
K	42.5	$\leq X <$	46.7
L	46.7	$\leq X <$	50.9
M	50.9	$\leq X$	

APA:

Soft-ul EIM calculeaza nota de punctare pentru consumul de apa bazat pe urmatorul sistem de punctare, dezvoltat prin analiza datelor din cadrul celor 20 de Pietele Alimentare.

Sistemul de punctare pentru Consumul de apa			
Nota	X= Consmul de apa. m ³ /m ²		
A	0	$\leq X$	0.62
B	0.62	$\leq X$	1.19
C	1.19	$\leq X$	1.76
D	1.76	$\leq X$	2.33
E	2.33	$\leq X$	2.9
F	2.9	$\leq X$	3.47
G	3.47	$\leq X$	4.04
H	4.04	$\leq X$	4.61
I	4.61	$\leq X$	5.18
J	5.18	$\leq X$	5.75
K	5.75	$\leq X$	6.32
L	6.32	$\leq X$	6.89
M	6.89	$\leq X$	

Soft-ul EIM calculeaza nota de punctare pentru indicatorii de apa pe baza urmatorului sistem de punctare.

Punctele sunt acordate prin raspunsul Da sau Nu la intrebari sau prin selectarea intervalului corect pentru diferite procente. Pentru procentul cuantificabil legat de indicatori, sistemul noteaza de la 1-10:

0-5 % : 10 puncte; 5-20 % : 8 puncte; 20-40 % : 6 puncte; 40-60 % : 4 puncte; 60-80 % : 3 puncte; 80-100 % : 2 puncte

“Nu stiu” : 1 punct

Pentru procentul de toalete cu debite diferite(max. 6 litri pe jet), punctele sunt acordate “invers”(din spate), de exemplu, 10 puncte sunt acordate pentru 80-100%.

Pentru alti indicatori(de tip Da sau Nu), sistemul numeste 6 (in 2 cazuri 7) puncte pentru “Da” si un punct pentru “Nu”.

Sistem de punctare pentru indicatorii de apa(bazat pe un punctaj minim de 13 puncte)			
Nota	X = puncte inregistrate		
A	93.5	$\leq X \leq$	100
B	87	$\leq X <$	93.5
C	80.5	$\leq X <$	87
D	74	$\leq X <$	80.5
E	67.5	$\leq X <$	74
F	61	$\leq X <$	67.5
G	54.5	$\leq X <$	61
H	48	$\leq X <$	54.5
I	41.5	$\leq X <$	48
J	35	$\leq X <$	41.5
K	28.5	$\leq X <$	35
L	22	$\leq X <$	28.5
M		$X <$	22

DESEURI:

Soft-ul EIM calculeaza nota de punctare pentru indicatorii de deseuri pe baza sistemului de punctare de mai jos.

Punctele sunt inregistrate in soft prin raspunsul Da sau Nu la intrebari, sau prin selectarea intervalului corect ale diferitelor procente. Pentru procentul referitor la indicatori, sistemul acorda urmatoarele puncte:

Pentru deseurile totale trimise spre a fi reciclate:

0-5 % : 1 puncte; 5-25 % : 3 puncte; 25-40 % : 5 puncte; 40-60 % : 7 puncte; 60-85 % : 8 puncte; 85-100 % : 9 puncte.

Alt procentaj legat de indicatori:

0-5 % : 1 puncte; 5-25 % : 2 puncte; 25-40 % : 3 puncte; 40-60 % : 4 puncte; 60-85 % : 5 puncte; 85-100 % : 6 puncte.

Pentru indicatorul “Sortarea deseurilor spre a fi reciclate(sau alta tratare decat ingroparea in pamant)”:

Sistemul acorda 2 puncte pentru fiecare dintre urmatoarele categorii sortate de deseuri:

Carton, plastic, metale, sticla, deseuri organice, substante periculoase, altele(max. 14 puncte).

Pentru alti indicatori(Da sau Nu), sistemul acorda 5 (intr-un caz 3) puncte pentru “Da” si un punct pentru “NU”.

Sistemul de punctare pentru Indicatorii de deseuri			
Nota	X = puncte marcate		
A	94	$\leq X \leq$	100
B	87.3	$\leq X <$	94
C	80.6	$\leq X <$	87.3
D	73.9	$\leq X <$	80.6
E	67.2	$\leq X <$	73.9
F	60.5	$\leq X <$	67.2
G	53.8	$\leq X <$	60.5
H	47.1	$\leq X <$	53.8
I	40.4	$\leq X <$	47.1
J	33.7	$\leq X <$	40.4
K	27	$\leq X <$	33.7
L	20.3	$\leq X <$	27
M		$X <$	20.3

SORTIMENT:

In ceea ce priveste sortimentul, punctele sunt acordate pentru numarul produselor ecologice din sortiment, acestea clasandu-se in 3 grupe de produse:

1. Hrana:

- 0 produse ecologice: 1 punct
- 1 produs ecologic: 6 puncte
- 2 produse ecologice: 8 puncte
- 3 produse ecologice: 10 puncte
- 4 produse ecologice: 12 puncte

2. Casete audie si CD-uri:

- 0 produse ecologice: 1 punct
- 1 produs ecologic: 3 puncte
- 2 produse ecologice: 4 puncte
- 3 produse ecologice: 5 puncte
- 4 sau mai multe produse ecologice: 6 puncte

3. Alte produse:

- 0 produse ecologice: 1 punct
- 1 produs ecologic: 3 puncte
- 2 produse ecologice: 4 puncte
- 3 produse ecologice: 5 puncte
- 4 sau mai multe produse ecologice: 6 puncte

Pentru alti indicatori(Da sau Nu) sistemul acorda 7 puncte pentru "Da" si 1 punct pentru "No", exceptie facand vanzarea de pesticide, in care 1 punct este acordat pentru "Da" si 7 puncte pentru "No".

Sistemul de punctare pentru indicatorii de sortiment			
Nota	X = puncte marcate		
A	51.9	$\leq X \leq$	59
B	48.9	$\leq X \leq$	51.9
C	45.9	$\leq X \leq$	48.9
D	42.9	$\leq X \leq$	45.9
E	39.9	$\leq X \leq$	42.9
F	36.9	$\leq X \leq$	39.9

G	33.9	$\leq X \leq$	36.9
H	30.9	$\leq X \leq$	33.9
I	27.9	$\leq X \leq$	30.9
J	24.9	$\leq X \leq$	27.9
K	21.9	$\leq X \leq$	24.9
L	18.9	$\leq X \leq$	21.9
M		$X \leq$	18.9

CONSUMUL INTERN:

Soft-ul EIM calculeaza coeficientul de punctare pentru indicatorii de CONSUM INTERN pe baza sistemului de punctare de mai jos.

Punctele sunt inregistrate in soft prin raspunsul cu DA sau Nu la intrebari .

Sistemul acorda 6 puncte pentru “Yes” si 1 punct pentru “No”.

Sistemul de punctare pentru indicatorii de consum intern			
Nota	X = puncte marcate		
A	49	$\leq X \leq$	59
B	46	$\leq X <$	49.1
C	43	$\leq X <$	46.1
D	40	$\leq X <$	43.1
E	37	$\leq X <$	40.1
F	34	$\leq X <$	37.1
G	31	$\leq X <$	34.1
H	28	$\leq X <$	31.1
I	25	$\leq X <$	28.1
J	22	$\leq X <$	25.1
K	19	$\leq X <$	22.1
L	16	$\leq X <$	19.1
M		$X <$	16.1

SANATATEA SI PROTECTIA MUNCII :

In parametrul SPM, punctele sunt inregistrate in soft prin raspunsul cu DA sau Nu la intrebari.

Sistemul acorda 5 puncte pentru “Yes” si 1 punct pentru “No”, cu exceptia celor 2 indicatori referitori la educarea reprezentantilor managementului pentru sanatate si

protectia muncii din organizatie -- piata sau magazin --, in care 10 puncte sunt acordate pentru “Yes” si 1 punct pentru “No”.

Pentru indicatorul ce vizeaza masuri de imbunatatire primite din partea Inspectiei Muncii, 10 puncte sunt acordate pentru “NO” si 1 punct pentru “Yes”.

Sistemul de punctare pentru indicatorii			
SPM			
Nota	X = puncte marcate		
A	46.1	$\leq X \leq$	55
B	41.9	$\leq X <$	46.1
C	36.9	$\leq X <$	41.9
D	32.9	$\leq X <$	37.9
E	29.9	$\leq X <$	34.9
F	26.9	$\leq X <$	31.9
G	23.9	$\leq X <$	28.9
H	20.9	$\leq X <$	25.9
I	17.9	$\leq X <$	22.9
J	14.9	$\leq X <$	19.9
K	11.9	$\leq X <$	16.9
L	8.9	$\leq X <$	13.9
M		$X <$	10.9

MANAGEMENTUL DE MEDIU :

In parametrul EIM, punctele sunt marcate in soft prin raspunsul cu DA sau Nu la intrebari.

Sistemul acorda intre 3 si 5 puncte pentru “Yes” si 1 punct pentru “NO”, cu exceptia indicatorului legat de certificatele SMM(11 puncte pentru “YES”, 1 pentru “NO”), indicatorii referitori la politica si la obiective (10 puncte pentru “YES” si 1 pentru “NO” in fiecare) si indicatorii vizand masurile de imbunatatire din partea autoritatilor si plangeri facute de clienti, in care 11 puncte sunt acordate pentru “NO” si 1 punct pentru “YES”.

Sistemul de punctare pentru indicatorii SMM			
Nota	X = puncte marcate		
A	159.9	$\leq X \leq$	170
B	149.9	$\leq X <$	159.9
C	139.9	$\leq X <$	149.9
D	129.9	$\leq X <$	139.9
E	119.9	$\leq X <$	129.9
F	109.9	$\leq X <$	119.9
G	99.9	$\leq X <$	109.9
H	89.9	$\leq X <$	99.9
I	79.9	$\leq X <$	89.9
J	69.9	$\leq X <$	79.9
K	59.9	$\leq X <$	69.9
L	49.9	$\leq X <$	59.9
M		$X <$	49.9

6. TESTUL DE CONFORMITATE

Soft-ul EIM, ce calculeaza nivelul impactului de mediu al PA pe baza sistemului de punctare descris, poate de asemenea testa capacitatea PA de a se conforma criteriilor FMEM- atat obligatoriu, cat si optional.

O pagina denumita Test de Conformitate a fost adaugata soft-ului.

Aici pot fi vazute notele cerute si punctele optionale inregistrate si necesare, iar aceasta pagina ofera o prezentare generala asupra capacitatii PA de a se conforma Modelului si asupra caror parametrii PA e nevoita sa-si imbunatateasca performanta de mediu.

Modelul de Piata Ecologica si Eco Etichetare Voluntara

Eco - Eticheta respectiv Certificatul de Piata Ecologica reprezinta etichete (certificate) administrate la nivel local, din punct de vedere al impactului asupra mediului al activitatilor desfasurate si abilitatii pietelor agro-alimentare (magazinelor) de a satisface cerintele unui management de mediu si standardelor specifice. Evaluarea este realizata de specialisti din cadrul

primariei Municipiului Bucuresti, iar eliberarea certificatelor se face cu aprobarea si sub semnatura Primarului General.

Tabelul de mai jos indica sintetic nivelul minim de performanta care trebuie atins de catre o piata agroalimentara (sau magazin de desfacere cu amanuntul pentru a putea fi Certificata Ecologic (respectiv Eco-Etichetat)

REZULTATELE TESTULUI DE CONFORMITATE

Pentru a satisface criteriile de eco-etichetare, calificativele obtinute trebuie sa fie cel putin egale (sau mai bune) cu cele din tabel. Punctele optionale trebuie sa depaseasca minimul necesar prevazut

PARAMETRU	CALIFICATIV	PUNCTAJ MINIM NECESAR	Punctaj optional realizat	Punctaj maxim posibil
CONSUM DE ENERGIE		E		
CONSUM DE APA		D		
INDICATORI CALITATE APA		D		
DESEURI		E		
ZGOMOTE SI MIROSURI		-		
GAMA SORTIMENTALA		G		
CONSUMURI INTERNE		G		
SANATATE SI SECURITATE IN MUNCA		B		
MANAGEMENT DE MEDIU		E		

Puncte optionale realizate	
Puncte optionale posibile	144
Puncte optionale minim necesare	65

Utilizarea acestui sistem este exemplificata prin datele obtinute in cazul Pietei DOMENII

A) SCOR OBTINUT PENTRU PIATA DOMENII IN ANUL 2003

REZULTATELE TESTULUI DE CONFORMITATE

Pentru a satisface criteriile de eco-etichetare, calificativele obtinute trebuie sa fie cel putin egale (sau mai bune) cu cele din tabel. Punctele optionale trebuie sa depaseasca minimul necesar prevazut

PARAMETRU	CALIFICATIV	PUNCTAJ MINIM NECESAR	Punctaj optional realizat	Punctaj maxim posibil
CONSUM DE ENERGIE	C	E	1	10
CONSUM DE APA	F	D	0	10
INDICATORI CALITATE APA	G	D	9	21
DESEURI	F	E	8	28
ZGOMOTE SI MIROSURI	-	-	0	30
GAMA SORTIMENTALA	B	G	20	25
CONSUMURI INTERNE	I	G		
SANATATE SI SECURITATE IN MUNCA	A	B	0	10
MANAGEMENT DE MEDIU	H	E	0	10

Puncte optionale realizate	38
Puncte optionale posibile	144
Puncte optionale minim necesare	65

Asa cum rezulta, in 2003 (la inceputul procesului), Piata Domenii a obtinut calificative corespunzatoare numai pentru indicatorii referitori la consumul de energie, gama sortimentala si respectiv sanatate si securitatea muncii. Punctajul optional realizat (38), este sub limita de puncte optionale necesara (65); In aceasta perioada, Piata Domenii era o piata conventionala.

B) SCOR OBTINUT PENTRU PIATA DOMENII IN ANUL 2004

REZULTATELE TESTULUI DE CONFORMITATE

Pentru a satisface criteriile de eco-etichetare, calificativele obtinute trebuie sa fie cel putin egale (sau mai bune) cu cele din tabel. Punctele optionale trebuie sa depaseasca minimul necesar prevazut

PARAMETRU	CALIFICATIV	PUNCTAJ MINIM NECESAR	Punctaj optional realizat	Punctaj maxim posibil
CONSUM DE ENERGIE	C	E	2	10
CONSUM DE APA	C	D	0	10
INDICATORI CALITATE APA	C	D	10	21
DESEURI	C	E	21,33333333	28
ZGOMOTE SI MIROSURI	-	-	15	30
GAMA SORTIMENTALA	B	G	20	25
CONSUMURI INTERNE	E	G		
SANATATE SI SECURITATE IN MUNCA	A	B	0	10
MANAGEMENT DE MEDIU	C	E	0	10

Puncte optionale realizate	68,33333333
Puncte optionale posibile	144
Puncte optionale minim necesare	65

Dupa cum se poate constata, pe durata procesului performanta de mediu in Piata Domenii s-a imbunatatit. Aceasta concluzie rezulta din rezultatele obtinute cu ajutorul testului descris, in anul 2004.

Scorurile obtinute sunt mai bune decat cele necesare la toti indicatorii, si deasemenea si punctajul optional (68,33) depaseste minimul necesar (65).

Pe aceasta baza, s-a tras concluzia ca Piata Domenii indeplineste criteriile de performanta de mediu pentru a putea fi certificata ca PIATA ECOLOGICA.

7. PROCEDURA ADMINISTRATIVA

Procedura prin care se solicita Certificarea ecologica a pietelor, respectiv Eco-Etichetarea magazinelor de desfacere cu amanuntul, implica urmatoarele etape:

1. Cerere oficiala din partea reprezentantului autorizat al pietei (magazinului) adresata Primariei Municipiului Bucuresti – Directia Protectia Mediului si Educatie Ecocivica;

2. Solicitantul primeste informatiile si documentatia necesara din partea P.M.B.:

-- Ghidul Tehnic privind Analiza de Impact asupra Mediului;

-- Metodologia si Ghidul Utilizatorului pentru Certificarea Ecologica a Pietelor;

-- Lista parametrilor aplicabili;

-- Chestionare in vederea completarii;

3. Chestionarele completate vor fi transmise la P.M.B. -- D.P.M.E.E.;

4. Directia Protectia Mediului si Educatie Ecocivica din P.M.B. realizeaza evaluarea initiala de mediu;

5. Directia Protectia Mediului si Educatie Ecocivica din P.M.B. identifica problemele de mediu si informeaza solicitantul asupra celor care nu satisfac cerintele si necesita imbunatatire;

6. Pentru imbunatatirea indicatorilor de mediu care nu satisfac cerintele, Directia Protectia Mediului si Educatie Ecocivica din P.M.B. desfasoara o activitate de consultanta pe durata procesului de imbunatatire a performantei de mediu si efectueaza evaluari de mediu periodice.

7. Atunci cand se constata atingerea nivelului de performanta de mediu necesar conform testelor de conformitate, Directia Protectia Mediului si Educatie Ecocivica din P.M.B. propune Primarului General Certificarea pietei ca Ecologica, respectiv Eco-Etichetarea magazinului.

DATE DE CONTACT:

PRIMARIA MUNICIPIULUI BUCURESTI

DIRECTIA PROTECTIA MEDIULUI SI EDUCATIE ECOCIVICA

BD. REGINA ELISABETA NR. 47, ET. 2, CAM. 217, SECTOR 5

BUCURESTI

DIRECTOR: STELIAN IFRIM Tel / Fax: 30.555.24;

e-mail: mediu@bucuresti-primaria.ro

stelian.ifrim@bucuresti-primaria.ro

ANEXA

Chestionarul pentru PIETE ALIMENTARE

Nume.....

Adresa.....

Persoana de contact.....

Telefon.....

Aria.....

Nr. Crt.	Indicatori si parametrii	Raspunsuri si observatii
I	ENERGIE	
1	<i>Consumul de energie electrica</i>	
1.1	Consumul anual de energie electrica in kWh;	
1.2	Consumul specific de energie electrica pe suprafata totala kWh/m ² ;	
2	<i>Consumul de energie termica</i>	
2.1	Consumul anual de energie termica in kWh, m ³ or kg;	
2.2	Tipul sursei utilizate:	
2.2.1	Energie electrica;	
2.2.2	Combustibil lichid;	
2.2.3	Gaz natural;	
2.2.4	Incalzire sectoriala;	
3	<i>Iluminat</i>	

Nr. Crt.	Indicatori si parametrii	Raspunsuri si observatii
3.1	Procentul surselor de iluminat din clasa energetica A sau B?	
4	<i>Ventilare, incalzire si racire</i>	
II	APA	
1	<i>Consumul de apa</i>	
1.1	Este masurat in m ³ consumul anual de apa?	
1.2	Consumul specific de apa pe suprafata totala in m ³ /m ² .	
1.3	Are PA propria retea de alimentare cu apa?	
1.4	Care e procentul de pierderi anuale inregistrate de reseaua de furnizare a apei potabile?	
1.5	Procentul cantitatii de apa furnizata magazinelor?	
1.6	Are PA propria sursa de alimentare cu apa(izvoare de apa)?	
1.6.1	Exista un sistem de monitorizare pentru calitatea apei furnizata din sursa proprie a PA?	
1.6.2	A obtinut PA toate autorizatiile necesare pentru operarea propriilor surse de apa?	
1.6.3	Procentul de alimentare cu apa potabila din sursa proprie a PA?	
1.6.4	Exista un program pentru mentinerea/regenerarea sursei de apa?	

Nr. Crt.	Indicatori si parametrii	Raspunsuri si observatii
1.7	A incheiat PA un contract pentru alimentare cu apa/ servicii de canalizare cu furnizorul de apa?	
2	<i>Instalatii</i>	
2.1	Care e procentul de toalete cu debit diferentiat (3 sau 6 litrii pe jet)?	
3	<i>Evacuarea apelor reziduale</i>	
3.1	Are PA propriul canal colector?	
3.2	Care e procentul de canal colector facut din ciment de azbest?	
3.3	Care e procentul de canal colector avariat?	
3.4	Exista un program pentru mentinerea si repararea canalului colector?	
3.5	Calitatea apelor reziduale	
3.5.1	Are PA propriul sistem de monitorizare a indicatorilor de calitate a apelor reziduale?	
3.5.2	Care e procentul de CBO5 din apele reziduale?	
3.6	A incheiat AP un contract pentru preluarea apei reziduale de catre o companie autorizata?	
3.7	Exista un sistem de tratare a apei sau pre-tratare anterior apei reziduale evacuate din canalul colector municipal?	
III	DESEURI	

Nr. Crt.	Indicatori si parametrii	Raspunsuri si observatii
1.	Care e procentul de deseuri trimise spre reciclare?	
1.1	Care e procentul de substante periculoase din cadrul deseurilor totale trimise spre reciclate?	
1.2	Care e procentul de PVC si folie de garnitura din plastic din cadrul deseurilor totale trimise spre a fi reciclate?	
1.3	Care e procentul de carton sau semi-carton din cadrul deseurilor totale trimis spre a fi reciclat?	
2	Care e procentul de deseuri trimise spre a fi incinerate	
3	In cate portiuni sunt sortate deseurile?	
4	Sortarea deseurilor in portiuni este stabilita de autoritatea locala, sau ca sortare minima la sursa si reciclarea cartonului?	
5	Exista zone-tampon pentru evacuarea temporara a deseurilor?	
5.1	Sunt aceste zone-tampon pentru evacuarea temporara a deseurilor echipate cu sistem de protectie impotriva contaminarii solului si apei de adancime si a scurgerii de ape reziduale?	
6	Sunt deseurile dispuse in recipienti de precollectare?	

Nr. Crt.	Indicatori si parametrii	Raspunsuri si observatii
6.1	Sunt recipientii de precolectare corespunzatori tipului de deseuri dispuse in ele?	
6.2	Sunt recipientii de precolectare marcati si usor identificati/localizati pentru a facilita utilizarea lor adecvata?	
6.3	Sunt recipientii de precolectare corect utilizati?	
6.4	Sunt recipientii de precolectare inlocuiti/mentinuti corespunzator?	
6.5	Sunt recipientii goliti cu timpul?	
7	A incheiat PA un contract pentru evacuarea deseurilor de catre o companie autorizata?	
7.1	Deseuri ne-reciclabile	
7.2	Deseuri reciclabile	
IV	ZGOMOT-MIROS	
1	<i>Zgomot</i>	
1.1	Generat de activitati de furnizare a produselor	
1.2	Generat de standuri ce vand casete si CD-uri audio	
1.3	Altele	
2	<i>Miros</i>	
2.1	Generat de chiftele si peste	
2.2	Generat de bunuri variate precum varza acra, branza, muraturi	
2.3	Generat de activitati de productie	

Nr. Crt.	Indicatori si parametrii	Raspunsuri si observatii
2.4	Generat de colectarea deseurilor sau de canalul colector (mai ales in timpul verii)	
2.5	Generat de vehicule (furnizare catre clienti)	
2.6	Altele	
V	SORTIMENT	
1	<i>Produse organice</i>	
1.1	Legume si fructe proaspete sau uscate	
1.2	Animale	
1.3	Cafea si ceai	
1.4	Alte produse ecologice	
2	<i>Care din urmatoarele grupe de produse fac parte din sortiment? Specificarea numarului obiectelor ce sunt certificate organic, sau a eco-etichetarii sau a marcarii valorii energetice in fiecare grup.</i>	
2.1	Hrana	
2.2	Casete audio sau CD-uri	
2.3	Altele	
3	<i>Intrebari suplimentare</i>	
3.1	Sunt obiectele ecologice din sortiment clar marcate ecologic?	
3.2	Sunt informati clientii despre produsele ecologice?	
3.3	Sunt differentiate GMOs printr-o eticheta aplicata de PA?	
3.4	Vand magazinele pesticide?	

Nr. Crt.	Indicatori si parametrii	Raspunsuri si observatii
3.5	Sunt mai mult de 25% de obiecte din sortiment produse pe plan national?	
VI	CONSUMUL INTERN	
1	Exista cerinte pentru furnizori in ceea ce priveste productia de mediu si introducerea controlului de mediu?	
2	Sunt selectate produsele ce nu contin substante daunatoare ecologic?	
2.1	Sunt preferate produsele de provenienta nationla?	
3	Exista o lista a produselor pe care PA nu le vinde din ratiuni de ecologice?	
4	Utilizeaza PA produse de birou ecologice ?	
4.1	Exista materiale de scris?	
4.2	Hartie?	
4.3	Exista aparatura de birou?	
5	Utilizeaza PA agenti de igienizare ecologici?	
6	PA vinde produse ce contin clor?	
VII	SANATATEA SI PROTECTIA MUNCII	
1	Este stabilita in organizatie o structura de securitate cu reprezentanti de securitate pentru angajati si management?	
2	Au primit reprezentantii de securitate educatie obligatorie de sanatate si protectie a muncii?	

Nr. Crt.	Indicatori si parametrii	Raspunsuri si observatii
3	A stabilit magazinul obiective/scopuri pentru sanatatea si protectia muncii?	
4	A fost completata o Evaluare a Locului de Munca in concordanta cu ghidul de informare al Inspectoratului Muncii (Autoritatea Publica asupra domeniului Sanatatii si Protectiei Muncii)?	
5	Conduce managementul magazinului interviuri anuale de evaluare?	
6	A primit magazinul ordine de imbunatatire din partea Inspectoratului Muncii?	
7	A formulat magazinul o politica in domeniul tutunului si alcoolului?	
8	Exista un plan/program de actiune pentru reducerea numarului de zile pierdute din cauza starii precare de sanatate?	
VIII	MANAGEMENTUL DE MEDIU	
1	<i>Intrebari legate de Managemenul de mediu</i>	
1.1	Detine magazinul sau lantul de magazine un certificat SMM cu referire la ISO 14001 sau EMAS (Schema de Audit si Managementul Ecologic-sistemul oficial SMM al UE)?	
1.2	Este formulata in scris politica de mediu?	

Nr. Crt.	Indicatori si parametrii	Raspunsuri si observatii
1.3	Sunt formulate in scris obiective de mediu?	
1.4	Are magazinul inregistrari asupra:	
1.4.1	Consumul de energie electrica si termica	
1.4.2	Consumul de apa	
1.4.3	Cantitatea de gunoi/deseuri din diferite categorii	
1.4.4	Consumul de agenti de igienizare	
1.4.5	Consumul propriu de combustibil pentru vehiculele pe care le detine	
1.5	Sunt angajatii in continuare informati asupra:	
1.5.1	Consumului de energie electrica, termica si apa	
1.5.2	Cantitatea de deseuri din diferite categorii	
1.5.3	Consumul agentilor de igienizare	
1.6	A dezvoltat magazinul un plan de actiune pentru initiativele si imbunatatirile de mediu?	
1.6.1	Acest plan/program implica urmatoarele aspecte:	
1.6.1.1	Reducerea consumului de energie	
1.6.1.2	Reducerea consumului de apa	
1.6.1.3	Reducerea cantitatii de deseuri	
1.6.1.4	Imbunatatirea transporturilor	

Nr. Crt.	Indicatori si parametrii	Raspunsuri si observatii
1.6.1.5	O crestere a procentului de produse ecologice	
1.6.1.6	Reducerea consumului de produse chimice(de exemplu, agentii de igienizare)	
1.7	A numit managerul PA un coordonator de mediu?	
1.8	Exista ghid de informare pentru:	
1.8.1	Modul in care vor fi sortate in portiuni gunoiul/deseurile?	
1.8.2	Modul in care poate fi economisita energia?	
1.8.3	Un plan de management al deseurilor?	
1.8.4	Operarea si mentinerea instalatiilor electrice?	
1.8.5	Controlul si mentinerea instalatiilor de apa?	
1.9	Exista ghid scris de informare a angajatilor despre problemele de mediu si abilitatile de a coopera in vederea reducerii impactului de mediu din partea magazinului?	
1.10	Exista situatii de rutina in ceea ce priveste operarea si inregistrarea pentru:	
1.10.1	Consumul de energie a dispozitivelor si instalatiilor ?	
1.10.2.	Instalatii de apa	
1.10.3.	Deseuri sortate in portiuni	

Nr. Crt.	Indicatori si parametrii	Raspunsuri si observatii
2	<i>Relatii publice</i>	
2.1	Informatii de mediu	
2.1.1.	Produse marcate ecologic in sortiment?	
2.2	Servicii cu clientii	
2.2.1	Cum stabileste managementul prioritatile referitoare la input-urile generale de mediu ale angajatilor in cadrul serviciilor cu clientii?	
2.3	Alternative de mediu	
2.3.1	Sunt obligati angajatii sa furnizeze informatii asupra alternativelor ce sunt mai ecologice decat produsele aflate in cerere?	
3	Au primit PA ordine de imbunatatire sau plangeri din partea autoritatilor din domeniul mediului sau din partea clientilor?(Daca da,la ce s-au referit ele?)	